РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., второк 31-го серпня 1915. Ч. 102. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, August 31, 1915. N. 102.

УТЕЧА МОСКАЛЇВ З ГАЛИЧИНИ.

Бережани, Підгайці і Золочів в руках союзних війск.

Москалї нищать і палять за собою всї села і міста.

Москалї стратили знова 18.450 в полонених і 6 гармат.

БЕРЛЇН, 28. серпня. — Союзні війска розпочали на цілій лінії у східній Галичині наступ на становища Москалів. Вже перший удар приніс сьвітлі успіхи. Союзні війска під командою ґенерала Ботмера вдарили на російські становища над Золотою Липою і змусили Москалів до утечі. Погоня за Москалями відбуваєть ся здовж цілої цінії.

Урядовий звіт німецького ґенерального штабу подає отсї вісти:

„НІМЕЦЬКІ І АВСТРІЙСЬКІ ВІЙСКА ПІД КОМАНДОЮ ҐЕН. БОТМЕРА ПЕРЕЛОМИЛИ ВЧЕРА РОСІЙСЬКІ СТАНОВИЩА НА ПІВНІЧ І НА ПОЛУДНЕ ВІД БЕРЕЖАН. В НОЧИ МОСКАЛЇ ВИКОНАЛИ КІЛЬКА ПРОТИНАПАДІВ, ЯКІ ОДНАК ЗІСТАЛИ ВІДБИТІ З ВЕЛИКИМИ СТРАТАМИ ДЛЯ НЕПРИЯТЕЛЯ. НИНЇ ДОСЬВІТА МОСКАЛЇ ПЕРЕСТАЛИ СТАВИТИ ОПІР І РОЗПОЧАЛИ ЗАГАЛЬНИЙ ВІДВОРОТ".

* * *

Через цілі майже два місяці панував в Галичині спокій. Здовж лінії над Дністром, Золотою Липою і Бугом відбували ся через весь сей час битви, які мали характер більше місцевий. В тім часї розходило ся союзним війскам головно о здобутє всїх важнійших переходів через ріки, щоби, коли надійде час догідний до офензиви, розпочати її рівночасно на цілій лінії.

По здобутю Бреста лит. і розділеню головної російської армії на дві части, прийшла відповідна пора, щоби вдарити на Москалів на полудневій боєвій лінії. Перший наступ виконали союзні війска на лінії здовж Буга, перейшли його і посунули ся в напрямі кріпости Луцка і Дубна (над Стиром).

Повисше наведена телеґрама вказує, що вже і на лінії здовж Золотої Липи союзні війска вдарили на Москалів, а переломивши їх становища, з успіхом посувають ся дальше на схід до ріки Серета.

Отсей наступ має в першій мірі на цїли освободженє решти східної Галичини зпід Москаля. Колиж наступ буде успішний і осїнна погода буде сприяти воєнним операціям, можна надїяти ся, що вже небаром Галичина буде зовсім вільна від наїздників і союзні війска пійдуть в глиб волинської і подільської губернії.

РОСІЙСЬКА ЛЇНІЯ КОЛО БЕРЕЖАН ПЕРЕЛОМАНА. — 6.000 ПОЛОНЕНИХ.

ВІДЕНЬ, 28. серпня. — Міністерство війни доносить, що російська армія, яка мала в своїх руках ще частину східної Галичини, розпочала на цілій лінії відворот. Причиною утечі Москалїв є сьвітла побіда союзних війск над Золотою Липою, яким удало ся переломити сильно укріплену російську оборонну лінію. Страти Москалїв є дуже тяжкі.

Урядовий звіт звучить:

„Наші війска переломили вчера в кількох місцях російську боєву лінію над Золотою Липою, над укріпленєм котрої неприятель працював через кілька тижнів. Переломанє наступило на схід від Перемишлян (на північ від Бережан) і на захід від Підгаєць та Монастириск (на полудне від Бережан). Між Бережанами а Гологорами взяли наші війска приступом російські становища на просторі трийцять кільометрів.

„Австрійсько-угорські полки здобули російські становища між Гологорами і Дунаєвом, а німецькі полки становища коло Бережан. Москалї стратили 20 офіцирів і понад 6.000 салдатів в полонених. Опір Москалїв був зовсім безуспішний. Нинї рано Москалї здовж цілої боєвої лінії розпочали відворот".

БЕРЕЖАНИ В РУКАХ СОЮЗНИХ ВІЙСК.

БЕРЛЇН, 29. серпня. — Урядовий звіт подає отсї вісти з терену війни в Галичині:

„Австрійсько-угорські і німецькі війска взяли лінію Поморяни-Конюхи-Козова".

Лінія Поморяни-Конюхи-Козова лежить на північний схід від Бережан. З того можна заключати, що і Бережани мусїли вже першого дня опинити ся в руках союзних війск.

АРМІЯ ҐЕН. ПФЛЯНЦЕРА ЗБЛИЖАЄТЬ СЯ ДО БУЧАЧА.

ВІДЕНЬ, 29. серпня. — Головна австрійська кватира доносить:

„Війска під командою ґен. Пфлянцера заняли Коропець і находять ся вже під Бучачом. Москалї утікають в напрямі на північний схід".

ВІЙСКА ҐЕН. БОТМЕРА ЗАНЯЛИ ПІДГАЙЦЇ І МАШИРУЮТЬ НА ЗБОРІВ.

ВІДЕНЬ, 29. серпня. — Головна австрійська кватира доносить;

„Війска під командою ґен. Ботмера, які складають ся з німецьких і австрійських полків, заняли Підгайці і зближають ся вже до Зборова".

АРМІЯ ҐЕН. БЕМ-ЕРМОЛЇЯ ЗДОБУЛА ЗОЛОЧІВ.

ВІДЕНЬ, 29. серпня. — Урядове донесенє міністерства війни подає отсї вісти:

„Армія ґен. Бем-Ермолїя взяла приступом місто Золочів. Москалї перед опорожненєм Золочева спалили місто до тла".

ЧИСЛО ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛЇВ ЗРОСЛО НА 10.000.

ВІДЕНЬ, 29. серпня. — Австрійське міністерство війни оголосило отсей звіт:

„Наші війска віднесли сьвітлі успіхи на схід від Володимира волинського і Золотої Липи. На цілій тій лінії, довгій понад 200 кільометрів, російську оборонну лінію переломано в богато місцях. Число полонених Москалїв зросло вже на 10.000".

МОСКАЛЇ НИЩАТЬ І ПАЛЯТЬ ЗА СОБОЮ ВСЇ СЕЛА І МІСТА.

ВІДЕНЬ, 29. серпня. — Урядовий звіт звучить;

„Російські війска в Галичині і на Волини, де їх відворот перемінив ся в безладну утечу, нищать і палять за собою всї села і міста".

СОЮЗНІ ВІЙСКА ЗБЛИЖАЮТЬ СЯ ДО ЛУЦКА.

ВІДЕНЬ, 28. серпня. — На північ від галицької границї у волинській ґубернії війска під командою ґен. Пугала зближають ся до російської кріпости Луцка.

Міністерство війни доносить:

„На схід від Володимира волинського відбуваєть ся тяжка боротьба. Армія ґен. Пугала розбила російські війска і переслїдує їх в напрямі Луцка".

Після здобутя Бреста лит. боєва лінія посуваєть ся чимраз дальше від Буга до ріки Стир.

Урядова російська телеґрама з четверга, згадуючи про битву на правім березї Буга, доносить, що війска німецьких союзників наступають на Торч, Локачі і Порицк, та що російська армія уступає в напрямі кріпости Луцка (над рікою Стир).

З того можна вносити, що союзні війска находять ся вже у віддаленю всего 20 кільометрів від Луцка.

Три кріпости: Луцк, Дубно і Ровно становлять одиноку перешкоду для союзних війск при дальшім їх наступі на схід. Луцк лежить над Стиром, Дубно над Іквою (доплнвом Стира), а Ровно над доплнвом Гориня. Однак всї три висше згадані місцевости належать до кріпостий другої кляси і тому вони ледви чи зможуть Москалям богато помогти. Коли однак взяти під увагу ті багнисті береги Стира і Ікви, то вони разом, хоч зі слабими кріпостями, можуть через кілька днїв здержати похід союзних війск в глиб Волини.

—o—

АРМІЯ АРХ. ЙОСИФА ФЕРДИНАНДА ЗАНЯЛА КОБРИН І ЗБЛИЖАЄТЬ СЯ ДО ПРУЖАН.

БЕРЛЇН, 29. серпня. — На північний схід від Бреста лит. переслїдуванє Москалїв відбуваєть ся без перестанку дальше.

Звіт німецького головного штабу доносить:

„Війска під командою арх. Йосифа Фердинанда посувають скорим маршом на північний схід від Бреста лит. Передні сторожі дійшли до Кобрина, який Москалї спалили перед його опущенєм. Ліве крило армії находить ся недалеко міста Пружан".

АРМІЯ КНЯЗЯ ЛЕОПОЛЬДА ПЕРЕЙШЛА „БЯЛОВЕЖСЬКУ ПУЩУ".

БЕРЛЇН, 29. серпня. — Армія баварського князя помимо недогідного терену перебила ся в короткім часї через недоступні і великі лїси, так звану „бяловежську пущу".

Урядове донесенє звучить:

„Німецькі війска під командою князя Леопольда помимо великих трудностий посувають ся дальше на схід. Перейшовши болотнисті і лїсисті околиці „бяловежської пущі", заняли баварські війска місто Шерешево".

АРМІЯ ҐЕН. ҐАЛЬВІЦА ПОЛОНИЛА ЗНОВА 3.500 МОСКАЛЇВ І ЗДОБУЛА 5 МАШ. КРІСІВ.

БЕРЛЇН, 27. серпня. — Війска під командою ґен. Ґальвіца продовжають наступ дальше на схід.

Урядове оголошенє звучить:

„В битвах, які відбули ся 25. і 26. сего місяця, армія ґен. Ґальвіца полонила понад 3.500 Москалїв і здобула 5 машинових крісів".

НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА ЗБЛИЖАЮТЬ СЯ ДО ҐРОДНА.

БЕРЛЇН, 29. серпня. — Німецьким війскам удалось перебити ся через лїси на схід від Авґустова. Москалї ставлять лише слабий опір і уступають в напрямі Ґродна.

Урядове донесенє подає:

„Німецька армія на лївім березї Німену заняла міста Домброву і Ґродек, перейшовши лїсисті і болотнисті области на схід від Авґустова. Німецькі війска переслїдують Москалїв, які уступають за ріку Німен".

ЗДОБУТЄ ОЛЇТИ НАД НІМЕНОМ.

БЕРЛЇН, 28. серпня. — Урядово доносять, що німецькі війска на полудне від Ковна здобули сильно укріплений перехід через Німен, місцевість Олїту.

„В половині дороги між Ковном а Ґродном наші війска взяли приступом укріплену місцевість Олїту, через котру веде зелїзничий шлях, який лучить Східні Пруси з головним шляхом Варшава-Петроґрад".

НА СХІД ВІД КОВНА АРМІЯ ҐЕН. АЙХГОРНА ПОЛОНИЛА 2.450 МОСКАЛЇВ, 4 ГАРМАТИ І 3 МАШИНОВІ КРІСИ.

БЕРЛЇН, 27. серпня. — Наступ німецьких війск в напрямі Вильни поступає дальше наперед. Москалї стягнули в околиці Вильни значні сили війск і старають ся здержати дальший побідний похід наших війск. Страти Москалїв з кождим днем зростають.

Головний німецький штаб оголосив отсї вісти:

„Німецька армія під командою ґен. Айхгорна помимо сильного опору російських війск посуваєть ся дальше в напрямі Вильни. Вчера полонили тут наші війска 2.450 Москалїв і здобули 4 гармати та 3 машинові кріси".

В БИТВІ КОЛО БАВСКА СТРАТИЛИ МОСКАЛЇ ПОНАД 2.000 В ПОЛОНЕНИХ, 2 ГАРМАТИ І 9 МАШИНОВИХ КРІСІВ.

БЕРЛЇН, 28. серпня. — На схід від Мітави німецькі війска продовжають свій похід в напрямі ріки Дини. Москалї потерпіли значні страти і уступають в напрямі Риґи і Динабурґа.

Урядове донесенє звучить:

„На північ від Бавска і Шенберґа німецькі війска під командою Більова розбили сильні відділи Москалїв, беручи понад 2.000 в полон. Крім сього стратили Москалї 2 гармати і 9 машинових крісів. Москалї на цілій лінії уступають над ріку Дину".

Обі висше згадані місцевости є віддалені від ріки Дини всего 30 кільометрів.

—o—

РОСІЙСЬКІ МІНІСТРИ ПРО ПОЛОЖЕНЄ РОСІЇ.

БЕРЛЇН, 29. серпня. — Телеґрами з Петроґраду принесли зміст бесїд двох російських міністрів Сазонова і Полїванова, які вони виголосили з нагоди нарад в державній думі.

Міністер для заграничних справ Сазонов представив, що положенє в армії і в краю є досить задоволяюче. Побіди німецьких союзників не відобрали жовнїрам і населеню Росії надії в остаточну побіду. В дальшій бесїді нарікає Сазонов, що тяжший удар ніж німецькі гармати і кріси завдали трійливі ґази. Богато салдатів з того приводу не мали відваги йти до приступу. Також і тайна аґітація німецьких шпиґунів серед російського населеня вплинула уємно на його настрій.

Міністер війни Полїванов вказав в своїй бесїдї на причини загального відвороту російської армії. Перевага німецької армії щодо вправности і числа гармат та амуніції мусила російський ґенеральний штаб до уступленя в глиб краю. Однак се опорожненє після гадки Полїванова є лише часове. До весняної кампанії Росія буде мати добре виправлену 2,000.000 армію. Покликуванє рекрутів, почавши від 18-го року житя, є вже в тоці. Військові вправи для рекрутів будуть відбувати ся безпосередно за боєвим фронтом.

Бесїди обох повисших міністрів вказують на нездорові відносини не лише серед російської армії, але також серед російської суспільности. З бесїди Сазонова виходить, що серед російської суспільности панує велика зневіра в побіду Росії. Міністер приписує се німецьким аґентам, але богато правдоподібнійше є се, що зневіру ширять сотки тисячів цивільних збігців з Польщі, Литви і України та сотки тисячів ранених салдатів.

Обітниця Полїванова щодо 2,000.000 армії на весну вказує знова на се, що в дійсности російська армія є знищена і в тім роцї вже неспосібна до жадної більшої акції, хиба до дальшої примусової утечі.

ЦАР ПРО „СВОБІДНУ" ЕВРОПУ.

ПАРИЖ, 26. серпня. — Бувший французький міністер для заграничних справ, Жан Кріпі, прислав до часописи „Матін" отсї вісти з нагоди авдієнції у царя.

Цар в розмові з ним мав отсе оповідати: „Селяни розмовляють зі мною в милий спосіб і щодня дістаю від них богато письм, в яких вони пишуть: „Держись кріпко, ми всї за тобою".

Голос царя став сильний і чистий, коли він говорив про одноголосну заяву всїх горожан Росії, що будуть боротись, аж доки їх побіда не запевнить „свободи" Европі.

Розмову закінчив цар словами: „Франція може числити на моє незмінне постановленє, бороти ся аж до осягненя цілковитої побіди".

ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ!

В останнім числі віденського „Діла", яке появило ся перед перенесенєм до Львова дня 31-ого липня с. р., читаємо таке оповіщенє:

„Подяка і прошенє.

„Дальший виказ датків на Українських Січових Стрільців буде друкований в найблизших числах „Діла", коли вже буде більше місця, тому що часопись буде виходити щодня у Львові.

„Сердечна подяка всім, що не жалують своєї помочи для українського стрілецтва.

„Єднанє нових добровольців; підмоги для хорих і ранених Стрільців; підмоги на одяг для виступаючих зі служби Стрільців; такси для бідних Стрільців, які зголошують ся до іспитів в школах; виконанє стрілецьких сьвітлин (фотографій) в поли; видача стрілецького альбому; підмоги для немічників (інвалідів), — є необхідно потрібними видатками.

„Длятого просимо збирати постійно датки від поодиноких осіб, а також старати ся о датки **від товариств і громад.** Просимо о се всіх Українців поодиноко і цілу українську суспільність разом. Просимо спішити з датками і слати їх покищо на адресу: Administration des „Dilo" (fuer die Legion), Wien, VIII. Josefstaedterstrasse 43.

„Українська Боєва Управа".

Кождий, хто прочитає сей зазив Української Боєвої Управи у Відни, яка є зверхною управою Українських Січових Стрільців (головою є др. Кирило Трильовський, а секретарем Володимир Темницький), бачить дві річи.

1) Що Українська Боєва Управа звертає ся О ПОМІЧ ДЛЯ ХОРИХ І РАНЕНИХ ТА ДЛЯ НЕМІЧНИХ (що опускають військову службу) УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

2) Що за сею помочию звертає ся вона ДО УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ І ГРОМАД В СТАРІМ КРАЮ.

Потім кождий з нас над тим глубоко застановить ся і погадає собі:

Хорі, ранені і немічні Українські Січові Стрільці! Ми на хорих і ранених наших братів в старім краю та на вдови і сироти по убитих наших братах збираємо жертви! Буде дуже богато потребуючих; всім не поможемо, але кому зможемо, то таки поможемо.

Але се було на всіх, а тепер окремо мусимо подумати про наших Стрільців. Усіх инших жовнірів кликав австрійський цісар і АВСТРІЙСКА ДЕРЖАВА ПЕРЕДІВСІМ МАЄ ДАТИ ПОМІЧ ЖЕРТВАМ СПОМІЖ НИХ; СЕ ЇЇ ОБОВЯЗОК.

ОДНАЧЕ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ НЕ КЛИКАВ АВСТРІЙСЬКИЙ ЦІСАР.

Їх кликала закована Україна! Їх кликав дух Хмельницького і дух всіх гетьманів України, що хотіли її вирвати з московської неволі, та надармо. Їх кликав — весь український нарід!

Заграла трубка пісню:

Гей там на горі Січ іде.
Гей малиновий стяг несе!

і з гір та з долів летіли українські полки. Ішли хлопці старші і молодші, навіть 14-літні; ішли дівчата — житє своє віддати в боротьбі з Московщиною за волю України!

І в 100-літні роковини Шевченка зросили вони своєю козацькою кровю наші Карпати, що здержали московський наїзд.

Богато споміж тих молодців вже поклало свої буйні голови, а богато відходить з поля бою хорих, ранених і немічних.

Хто ті Українські Січові Стрільці?

Се наше військо, українське! Се початок нового козацтва! Се наша гордість. Се наші герої, що сьміло пійшли на стрічу з віковим ворогом. Там міліони, а в нас десятки тисяч, але там мертва маса, а в нас — наче давні козаки з могил повставали!

А хто-ж має помогти жертвам споміж того нашого козацтва?!

БЕЗПЕРЕЧНО, ЩО УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД ПЕРЕДІВСІМ!

І тому власне Українська Боєва Управа звертає ся ДО УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ І ГРОМАД.

ДО УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ І ГРОМАД — У СТАРІМ КРАЮ...

Чи можуть вони дати поміч?

Ми знаємо, що вони дали вже, що могли. Ми знаємо, що українські товариства Москалї обрабували і знищили. Ми знаємо, що на місци українських громад остала ся лише руїна. АЛЕ МИ ЗНАЄМО ТАКОЖ, ЩО ТІ ТОВАРИСТВА І ТІ ГРОМАДИ МИМО ТОГО ТАКИ ДАДУТЬ — ОСТАТНЕ. Бо то для своїх Січових Стрільців!

Що більше, ми певні, що навіть Січові Стрільці дадуть і від себе, бо ми читали вже, що вони всї гроші, які дістають (яко військову платню), складають на народну цїль.

А що-ж ми на се — американські Українці?

Чи не повинні ми виручити галицькі і буковинські українські товариства і громади? ЧИ НЕ ПОВИННІ МИ ЗІ ЩИРОГО СЕРЦЯ ПОСИПАТИ ДАТКАМИ ДЛЯ ЖЕРТВ СЕРЕД УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСКА?!!

* * *

ГЕЙ, ХЛОПЦЇ УКРАЇНЦЇ В АМЕРИЦЇ!

Кождий з Вас був би пійшов на війну як не до австрійського війска, то до нашого, до Січових Стрільців, там, де Ваші товариші, — як би не широкий океан! ВАШІ ТОВАРИШІ ТРАТЯТЬ ЖИТЄ І ЗДОРОВЛЄ, А ВИ БОДАЙ ПОМОЖІТЬ ЇМ ЩИРИМ ДАТКОМ ТАК ЯК ВАШЕ СЕРЦЕ ВАМ ДИКТУЄ!

Кождий, хто мав іти на війну, а не пійшов, бо є тут в Америці, най дасть для своїх товаришів тілько, кілько його честь товариська від нього вимагає!

Тут не треба богато слів, бо се обовязок нам диктує; треба зробити і конець!

А ВИ, УКРАЇНСЬКІ ДІВЧАТА В АМЕРИЦЇ!

І Ви за морем і Ви тут не терпите і не бачите того кровавого пекла, що Ваші братя і сестри там, де Ви їх лишили перед від'їздом за море!

Погадайте собі, що богато Ваших сестер пійшло таки з карабіном на плечах; що богато їх пійшло до обслуги хорих і ранених; а кілько то згинуло з голоду, по ямах, від московських куль і знущань?

Чи не випадало би і Вам, що тут спокійні і щасливі, дати від себе дарунок тим синам України, що за неї терплять?

А ВИ, СТАРШІ ВЖЕ І СИВІ УКРАЇНЦЇ В АМЕРИЦЇ!

І Ваші товариші пійшли на поле бою! Не одного сивий волос кровю закипів! Не один поклав свої старі кости в Карпатах!

Тай бо і козаки колись не зважали на старість! Бувало старий кобзар в поході грає на бандурі та ще й старими ногами пійде козака, що й молодого завстидає! А чи Ви знаєте, кілько то старих Гуцулів брало кріс на плечі та ішло в сині Карпати гнати Москаля?!!

А сей старець з Лисятич, стрийського повіта, що не хотів Москалям копати шанців проти свого сина, і згинув з московської руки? Чи то не козак, не герой?

А Вам доля судила сидіти спокійно за морем! Не сягаєте по рушницю, то по дарунок для своїх товаришів, що ішли з рушницею і від неї потерпіли, чейже можете сягнути!

Ще кождий з Вас того варта, бо чейже вітчині кождий з нас мусить дати якусь жертву!!!

* * *

Без огляду на ті жертви, які ми вже зложили і ще зложимо, МУСИМО ЩЕ ОКРЕМО ЗЛОЖИТИ НА ДАР ДЛЯ РАНЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ!

ДАТКИ НА СЕЙ ДАР БУДЕМО ОГОЛОШУВАТИ ЦІЛКОМ ОКРЕМО І ЦІЛКОМ ОКРЕМО ЙОГО ВІДІШЛЕМО ЯКО ДАР ВІД ТОВАРИШІВ І ТОВАРИШОК ЗЗА МОРЯ ДЛЯ ТОВАРИШІВ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

Тож складаймо на

ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ!

Всї, хто з ними і за ними!

СПЕЦІЯЛЬНЕ ЧИСЛО „СВОБОДИ" ПО АНҐЛІЙСЬКИ.

Видавництво „Свободи" в порозумінню з Українською Народною Радою в Америці, з осідком в Джерзи Сіти, Н. Дж., постановило **видати в короткім часї одно спеціяльне число „Свободи" в анґлійській мові.**

Так перед трома роками зробила була редакція найповажнійшої анґлійської ґазети в Лондонї „Ді Таймс", котра була видала спеціяльне число своєї часописи в московській мові. Таксамо робили також і редакції московських, японських та инших поважнійших часописий.

Цїлию таких ґазет є познакомити публику того народа, в якого мові видаєть ся спеціяльне число, з культурним, політичним і суспільним житєм та стремлїнєм того народа, в якого мові вона звичайно друкуєть ся. Дехто скаже, що на се є книжки, брошури, публікації і т. д.

Се правда. І ніхто не заперечить, що книжки мають велику вартість; немалу вартість мають і брошури та всякі инші публікації, — але **власне спеціяльну вартість мають згадані спеціяльні числа ґазет у чужій мові.**

Таке число має навіть трохи инше значінє ніж постійно видавана часопись у чужій мові.

Наприклад Українцї в Австрії видають 3 часописи в німецькій мові. Се безперечно дуже важна річ для інформованя Німців про нашу справу. Знова Українцї у Швайцарії видають дві часописи у французькій мові для інформованя Французів про українську справу. Українці в Росії видають часопись в московській мові п. з. „Украинская Жизнь" (поважний суспільно-науковий і політичний місячник; виходить вже четвертий рік в місті Москві, давній столици Росії) для інформованя Москалів про українську справу. Вкінци пороблено заходи для видаваня української часописи в анґлійській мові (у Швайцарії).

Все те сповняє свою задачу, але спеціяльне виданє чисел якоїнебудь часописи в чужій мові має трохи инше значінє.

Вкажемо тут на кілька моментів.

1) Се виглядає наче присьвята для того народа, в якого мові видаєть ся, бо таке число появляєть ся виїмково і виглядає наче сьвяточний дарунок. І тому нація, якій таке число присьвячуєть ся, приймає — а бодай повинна приймити — сей дарунок із симпатією.

2) Таке спеціяльне число творить цїлість, чого не може дати анї книжка анї постійна часопись, а то тому, що: а) книжка, коли би мала бути як найвсестороннійша, мусїла би складати ся з цїлих томів, а тоді не була би загальнодоступна; б) постійна часопись мусить передівсїм обговорювати біжучі справи, а инші справи розділяти на цїлі роки.

3) Творячи в собі **цїлість,** таке спеціяльне число може обговорити українське житє й українські домаганя **як найвсестороннійше** та дати змогу **як найширшим кругам чужинців зорієнтувати ся в українській справі.**

4) До читаня книжок і брошур не привикла широка публика, а натомісць привикла вона до ґазет. Отже треба їй подати відомости у зверхній формі ґазети і ґазетнім способі писаня.

І власне сю цїль найлекше осягнути згаданими спеціяльними числами ґазети в чужих мовах.

Добре зробила би наприклад редакція львівського „Діла", коли би змогла в теперішну пору видати спеціяльні числа в німецькій, французькій, анґлійській, московській мові.

Одначе в кождім разї ми хочемо дати в тім ділї добрий початок і в короткім часї видамо спеціяльне число „Свободи" в анґлійській мові.

Уклад сього числа і більша часть статий вже готові. Ходить ще о деяке доповненє і викінченє.

Подаємо ось-тут уклад сього спеціяльного анґлійського числа „Свободи":

1. „Свобода" (коротка згадка про нашу часопись).
2. Історія України.
3. Українцї в Америцї.
4. Українцї горожани Злучених Держав.
5. Українцї горожани Канади.
6. Українцї й Анґлїйцї.
7. Українцї в Австро-Угорщині.
8. Українцї в Росії.
9. Політичні домаганя Українців.
10. Українцї і війна.
11. Окупація Галичини (переслїдуванє Українців; голод і нужда; голоси часописий; листи).
12. Листи до редакції.
13. Голоси преси.
14. Імператорська Академія Наук в Петроградї про українську мову.
15. Доля українських гетьманів під Московщиною.
16. Українська література; українська народна пісня; українська штука.
17. Ілюстрації; карти (мапи); оголошеня.

Щодо укладу й поодиноких статий можуть ще зайти зміни, але загальний начерк лишить ся.

Коли хто з наших читачів хотів би нам в тім ділї прийти з помочию, то ми радо приймемо. Тож звертаємо ся до Українців у Злучених Державах і в Канадї, щоби **хто може в короткім часї постарати ся о якунебудь цікаву статю до анґлійського числа „Свободи", то нехай пришле, а ми помістимо, на бажанє з його підписом.**

Дуже важна річ є **листи до редакції.** В тій рубрицї може як найбільше людий забирати голос в усяких важних справах, що дотикають нашого народа. **Зокрема наші читачі можуть постарати ся, щоби Американці, зглядно Канадійці прислали нам такі листи про українську справу.** Богато є вже Американців і Канадійців, котрі знають про наш нарід і симпатизують з нами, тож їх листи дуже радо помістимо.

Вкінци зазначуємо, що се спеціяльне анґлійське число „Свободи" **появить ся у великім накладї.** Окрім того, що дістануть його наші Читачі і ті політики, письменники, та видавництва, яких у нас є понад 3.000 адрес, **се число „Свободи" повинно розійти ся у великих масах в Америцї, Канадї і в Европі.**

Не всилї того зробити анї сама „Свобода" анї У. Н. Рада, **але коли до помочи стане весь український загал в Америцї, то справа пійде легко.**

Відділи нашого У. Н. Союза й инші місцеві орґанізації можуть замовити собі того числа „Свободи" **по кількадесять, кількасот або і кілька тисяч примірників для роздачі у своїм містї межи чужинцями.**

Видаток се буде невеликий, а поможеть ся і своїй часописи покрити сей надзвичайний видаток і дасть ся змогу широким кругам чужинців пізнати наш нарід.

SPECIAL ENGLISH NUMBER OF „SVOBODA".

We intend publishing a special English number of „Svoboda" within a short time.

The design of this special issue is to get interested the English reading people in the Ukrainian question and to replace the false by the true on this subject.

We wish to be heard that we struggle for the persecuted and oppressed 40 million nation of Europe, and to be known as champions of liberty and foes of intolerance.

We shall appeal to the English reading public, and in particular to the Americans, to the Canadians and to the Britishers, for nothing but sympathy in the desires and efforts of the Ukrainian race in Russia to be restored to its position as a nation.

Those who will favor us with some items or letters on the said subject, will sincerely oblige us for our share of their kindness.

Finally, we are expecting support from our readers in circulating that special English edition of our paper and in diffusing the informations about the Ukrainian nation in Europe among the English readers.

Editor of „Svoboda".

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА! СКЛИКУЙТЕ ВІЧА В СПРАВІ ВОЄННОЇ ЗАВЕРУХИ! ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ!

НЕ ПОРА В РІДНУ ХАТУ ВНОСИТИ РОЗДОР!

(Голос проти зневаги українських провідників в Австрії).

Статя „Треба „Америці" пояснити", напечатана у „Свободі", ч. 97. з дня 19. серпня 1915, доказує, що не у всіх представителів українських орґанізацій і редакцій є один дух спільности і єдности в праці і боротьбі для добра народного в теперішню пору.

Поклик д-ра С. Демидчука, делеґата Загальної Української Ради з Відня: Проч з незгодою, на бік кирині та партійні непорозуміня, до злуки, бо в злуці сила! — відбив ся, наче горох від стіни, від панів з філядельфійської „Америки".

„Америка" і її чиновники недвозначно подають в сумнів працю та заходи З. У. Ради у Відни для визволеня України зпід російського кнута і нагайки. „Америка" сумнівaєсь; „Америка" нібито вірить і не вірить в щирі заходи та працю Загальної Української Ради, а свій поступок нібито оправдує тими словами: „Весь загал має повне право забирати голос і жадати вияснень справ неясних".

На тій підставі ми всї Українці, від робучого мужика до сьвящеників, політиків, провідників і т. д. на земли Вашінґтона маємо право запитати „Америку" так:

„Чому „Америка" в так важній хвили своїми баламутними статями впроваджує своїх читачів і приклонників в блуд та їх деморалїзує, і чому дає вона почин до роздору серед української преси?

„Може якраз якась ворожа українській справі „партія" узяла в свої руки „Америку" та при її помочи хоче кирпнити в роботі наших провідників в Австрії?

„А може „Америка" в своїм еґоїстичнім інтересї розпочала роздор?

„А може „Америка" хоче взяти у свої руки політичний провід та статись „визволителькою" України?"

Се належить таксамо до „вияснень справ неясних".

Можна „Америці" поставити ще й такі питаня:

„Хто невтомимо працював над долею нашого народа в Галичинї і на Буковинї?

„Хто найбільше працював над впровадженєм виборчої реформи у віденськім парляментї і в галицькім соймі?

„Хто провадив завзяту боротьбу проти польонїзації нашого народа?

„Хто з посьвятою своїх сил невтомимо виступав проти москвофільської заразн та чорносотенної пропаґанди?

„Хто осьвідомив та втрунув в серця наших мужиків любов до вітчини, нашої України, що її сини злапали за оружє проти царату, в імя волї поневолених царатом наших братів за волю й самостійність України!?

„Хто здер маску москвофільським та вшехпольським проводирам; доказав їх шпиґунство в користь „царя вспасителя" та отворив очи австрійській державі, її властям та Габсбурській династії?

„Хто причинив ся до визволеня невинно запроторених Українців на фальшиві вшехпольські та москвофільські доноси у австрійських властий?

„Хто став в обороні та протестував у всїх невтральних державах у сьвітї против варварств, насильств, крадежий, розбоїв, убийств царських опричників та ріжних наємників; проти нечуваного в цивілїзованім сьвітї національного ґнету?

„Хто підніс наш пригноблений нарід та поставив його в ряд культурних новочасних націй?"

На сї питаня одна коротка відповідь:

„Наші галицькі та буковинські політичні провідники, а під теперішню пору Загальна Українська Рада у Відни!!

І чиж можна подавати в сумнів працю та їх політичні змаганя для добра нашого українського народа, для нашої вітчини?

Най осудить загал, най осудить Бог! Мабуть лише одна філядельфійська „Америка" сумніваєть ся в чесність і патріотизм українських провідників в Австрії!...

Б. Хомчак.

29 James St., Amsterdam, N. Y.

Впов. Пане Редактор „Свободи"! Приймїть від мужика-робітника сердечну подяку за оборону наших щирих і трудолюбивих народних провідників у Відни, бо бажанєм народа є, щоби всї представителї українських орґанізацій, інституцій, партій і редакцій лучились в одну могучу силу з одним духом спільности і єдности та совершили зачате дїло для добра народа, а філядельфійська „Америка" най має на думці знані її добре слова: „Не пора в рідну хату вносити роздор"!

В. Хомчак.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States: $2.00 per year, $1.00 per 6 months, $0.75 per 3 months	В Злучених Державах: на рік $2.00, на пів року $1.00, на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries: $3.00 per year, $1.50 per 6 months, $1.00 per 3 months	В місті Jersey City, до Канади і других країв: на рік $3.00, на пів року $1.50, на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

ПРАЩАНЄ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

В середу 21. липня с. р. о год. 3-ій широке подвіре „Академічного Дому" у Львові заповнило ся українською публикою, що прийшла виряжати своїх „сивих орлів", нову партію Українських Січових Стрільців в далеку дорогу. Входимо на подвіре. Довгими рядами виструнлось новітне січове юнацтво. Молодість, сила, відвага й неустрашимість проявляєть ся в їх поставі, виразі лиць, очах. На грудях синьо-жовті кокарди, шапки умаєні цьвітами, на плечах в пакуночках всяке добро, що їм дали мами і сестри.

На доріжці, травниках і на улици Супінського стоять дівчата і старші представники нашої громади, між ними четар Українських Січових Стрільців, д-р Старосольський.

Перед вистроєними рядами стає відпоручник „Української Боєвої Управи" пос. Вол. Сінґалевич і так пращає нових борців:

„Достойна громадо! Славне січове юнацтво! Ви йдете у бій, йдете за подоптанє прав народу, нашої мови і віри, за зломанє присяги московських царів — за великі муки довгих столїть. Українські Січові Стрільці радо й охотно йдуть у великий бій, і хоч нині їх ряди прорідились, то за ними сяє промінно незатерте слово слави. Кровю своєю писали вони історію нинішної доби. Коли в першій хвили йшли вони у бій за будучність — то ви тепер, коли прорідили ся ряди, коли ми самі відчули в часї московського панованя кнут і неволю, тим більше радо, тим завзятійше спішите виповнити прогалини та з вірою в успіх вступаєте на тернисту дорогу пожертвованя за Україну.

„Український престольний город князя Льва пращає вас нинї зі щирого серця і благословляє па добре, велике діло і важку дорогу. Ви йдете, щоби здобути народови лавровий вінець, щоби пійти слідами тих, котрі погибли і перевисшити їх.

„Український нарід Галичини, де є Піємонт цілої України і де сходить сонце красної будуччини, виряжає вас у бій і просить не забувати, що ви нащадки і спадкоємці славних і великих борців наших за волю і самостійність.

„Для нашої нації є тільки одна орієнтація: Під прапором Габсбурґів і в злуці з великим німецьким союзником здобувати красшу долю. Все те, що українська суспільність в Галичині перетерпіла під Москалями, доказує, що ся орієнтація увійшла в її кров, що тяжкий гніт не зведе її на инші тори. Українці доказали, що вміють бути певним і непохитним фундаментом для тих, котрі дають їм яку-таку змогу свобідного розвою.

„За плач і терпінє сестер і братів наших, яким забрав наш відвічний історичний ворог їх найдорозших, за знищенє, за безпощадне зруйнованє нашого культурного й економічного дорібку, що коштував нас стільки літ тяжкої праці в поті чола, серед переслідувань і зневаг — йдете ви виконати кріваву відплату. Ідіть же і вертайте здорові назад! Тямте, що для вас нема иншої дороги, лише побіда або смерть. Ідіть вперед, неспинювані ніякими сумнївами, ідіть вперед і вперед і вперед — аж до побіди!

„Всї ми, що вас пращаємо, певні, що побільшите славу леґіону, принесете честь нашій державі і красшу долю нашій нації. Ідіть же до бою за нашого любого монарха і найвисшого вожда Франца Йосифа I., і за нашу дорогу безталанну Україну.

„Іменем Боєвої Управи складаю вам щирий привіт і підношу оклик: Най жиє Франц Йосиф I., най жиє Україна!"

Грімке „урра!" стрілецтва й зібраної публики було одвітом на сю промову.

І зараз, не гаючись, почали виступати в дорогу нашї Стрільці. Довго гляділи за тими рядами тисячі українських очий.

Сьвіжо затягнені Стрільці відїхали того самого дня до Камінної коло Сколього, де тепер знаходить ся запасна сотня.

(„Українське Слово" ч. 10. з 22. липня 1915).

ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР.

Кати навикли поливати
Країну кровю і слїзми,
Але як прийде день відплати, —
Судити будемо їх ми!
Судити будемо їх ми!
Хай росте, хай гремить вільний спів,
Наш прапор пливе понад трони,
Він несе пімсти грім, люду гнів
І вільний сіє засів,
А кольором увесь червоний:
На ньому кров робітників!
На ньому кров робітників!

Кати силкують ся найдали
Іще міцнїйшими зробить,
Та з тюрм усїх — руїна стане,
І тільки добре буде жить!
І тільки добре буде жить!
Хай росте, хай гремить, і т. д.

Вже лад старий схитнувсь і пада,
Житє нове його змете, —
Робити-ме гуртом громада
І все, що зробить, спільне те!
І все, що зробить, спільне те!
Хай росте, хай гремить, і т. д.

Гей разом, братя, всї до бою,
Щоб думка всїх одна вела!
Деж найде хто таную зброю,
Щоб вільний люд зломить могла?
Щоб вільний люд зломить могла?
Хай росте, хай гремить, і т. д.

Тиранів геть із глитаями!
Хай згине рабський сьвіт старий!
Сотворим вільними руками
Нове житє і лад новий!
Нове житє і лад новий!
Хай росте, хай гремить, і т. д.

ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

Прислали дальше:

493. **Дітройт, Міш.** Хвальна Редакціє! Отсим засилаємо на Фонд визволеня України 138 дол., яко решту доходу з представленя „Ніч під Івана Купала". Чистий дохід з сего представленя виносив 188 дол., з чого 50 дол. вислано до Редакції „Свободи" еще перед переведенєм рахунків, що впрочім було оголошене в 95. ч. „Свободи". — За Укр. Народну Раду: Тимко Війтович, секр. фінанс. **$138.00**

494. **Юнґстави, О.** Запомоговий фонд для вдів і сиріт в старім краю, число книжочки 49. (Кожда така книжочка має 50 чеків, а кождий чек коштує 10 центів). Збирали панни Яфина Курилець і Олена Пасїчник: Теодор Бойко $1.00; Маланка Драґан 80 цнт.; Петро Янів 60 цнт.; Анна Дворська 50 цнт.; Семко Косопуд 40 цнт.; Петро Драпь 30 цнт.; Маґда Можд, Юрко Клїчковський, Михайло Катинський і Атаназій Косопуд по 20 цнт.; Роман Гіль, Леон Кухтин, Ольга Кухтин, Федор Пущак, Володимир Кухтин і Олена Клїчковська по 10 цнт. Разом $5.00. Честь Вам, пп. Жертводавці, і сердечне спасибіг! За комітет несеня помочи рідному краєви: Яфина Курилець і Олена Пасїчник. — Жертви на побоєвий фонд: На хрестинах у Антона Худоби зложили жертви отсї добродії: Константин Солодуха, Михайло Бурий, Юрій Литвин, Федор Струк, Іван Клюс, Іван Коваль, Михайло Клюсь і Іван Гривнак по 50 цнт.; Йосиф Залановський, Іван Цепінь, Стефан Кепак, Іґнатій Бурий, Федор Косопуд, Юрій Біланич, Антін Худоба, Андрій Горват і Роман Гіль по 25 цнт. Разом $6.25. Усім жертводавцям сердечне спасибіг, а новонародженій Ользї сотвори Господи многая лїта! Збирали сї жертви Роман Гіль і Константин Солодуха. — На іменинах а заразом 25 лїтній річници у Романа Гіля отсї добродії зложили слїдуючі жертви: Роман Гіль, Микола Галогінь, Микита Синишин, Гринько Синишин, Петро Шулиґа, Олекса Тисліцький, Олекса Буньовський і Андрій Претко по 50 цнт.; Іван Куравицький, Спиридон Інкевич, Андрій Віблий, Олекса Цицик, Атаназій Косопуд, Петро Драпь, Іван Жуковський, Федор Косопуд, Семко Косопуд, Семко Гіль, Михайло Ткачишин і Михайло Кіх по 25 цнт. Разом $7.00. Усім жертводавцям сердечне спасибіг за їх щирий даток для потерпівших наших братів у рідній вітчині, що пролили кров, а може і заплатили житєм, аби здобути славу і честь своїй вітчині. Нехай Господь Вам стократно нагородить за Вашу добродійність! Збирали Онуфрій Галогін, Мих. Ткачишин і Федор Косопуд. — Усї три збірки виносять разом **$18.25**

495. **Ню Йорк, Н. Й.** На Фонд визволеня України жертвували: Андрій Кравчук, Анна Дмитрук і Марія Сухецька по $1.00; Гриць Кравчук 50 цнт.—Разом **$3.50**

496. **Акрон, О.** На забаві у Петра Царя (на фармах) зібрано (гроші надіслав п. Йосиф Борсук) на убогі вдови і сироти в старім краю **$3.00**

497. **Обар, Н. Мекс.** На Фонд визволеня України жертвували Теодор Паньчак і Василь Гумений по $1.00. — Разом **$2.00**

498. **Лонґ Айленд Сіти, Н. Й.** Іван Маланчук жертвував $1.00 на Фонд визволеня України, а $1.00 на потерпівших наших братів і сестер у старім краю. — Разом **$2.00**

Сума оголошена в сім числї „Свободи" виносить $166.75.
Оголошено в ч. 101. „Свободи" $21.331.05.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $21.497.80.

ДОСИ ДВАЙЦЯТЬ ОДНА ВОЄН.

Теперішна сьвітова війна розвивала ся в такім порядку:

1) Дня 28. липня 1914 Австро-Угорщина виповіла війну Сербії.

2) Дня 1. серпня 1914 Німеччина виповіла війну Росії.

3) Дня 3. серпня 1914 Німеччина виповіла війну Франції.

4) Дня 3. серпня 1914 Німеччина виповіла війну Бельгії.

5) Дня 4. серпня 1914 Анґлїя виповіла війну Німеччинї.

6) Дня 5. серпня 1914 Австро-Угорщина виповіла війну Росії.

7) Дня 6. серпня 1914 Сербія виповіла війну Німеччинї.

8) Дня 11. серпня 1914 Чорногора виповіла війну Австро-Угорщинї.

9) Дня 11. серпня 1914 Чорногора виповіла війну Німеччинї.

10) Дня 11. серпня 1914 Франція виповіла війну Австро-Угорщинї.

11) Дня 13. серпня 1914 Анґлїя виповіла війну Австро-Угорщинї.

12) Дня 23. серпня 1914 Япан виповів війну Німеччинї.

13) Дня 25. серпня 1914 Австро-Угорщина виповіла війну Японови.

14) Дня 28. серпня 1914 Австро-Угорщина виповіла війну Бельгії.

15) Дня 2. падолиста 1914 Росія виповіла війну Туреччинї.

16) Дня 5. падолиста 1914 Франція виповіла війну Туреччинї.

17) Дня 5. падолиста 1914 Анґлїя виповіла війну Туреччинї.

18) Дня 7. падолиста 1914 Бельгія виповіла війну Туреччинї.

19) Дня 7. падолиста 1914 Сербія виповіла війну Туреччинї.

20) Дня 23. мая 1915 Італїя виповіла війну Австро-Угорщинї.

21) Дня 22. серпня 1915 Італїя виповіла війну Туреччинї.

ЦАР НА ФРОНТІ.
THE TSAR ON THE FRONT.

ЦАР: Стрийку, стрийку! Я не бачу нашої армії!

МИКОЛА МИКОЛАЄВИЧ: Що з тобою, хлопче?!! Ти хочеш бачити се, чого я не виджу!?!

ЦАР: Але стрийку, може ми не на фронтї?

МИКОЛА МИКОЛАЄВИЧ: Будь тихо! Чекай, наш фронт прийде до нас! Він посуваєть ся скоро! Чи не бачиш, як я трясу ся, вижидаючи приходу нашої хмари, нашої сили?!!!

ЦАР: О так! Я чую твій неспокій!

TSAR: Uncle, uncle! I fail to see our army!

NIKOLAI NIKOLAYEVICH: What's the matter with you, my boy?!! I see, you want to see what I cannot see??!

TSAR: But, uncle, perhaps we are not at the front?!!

NIKOLAI NIKOLAYEVICH: Keep quiet! Wait until our front comes to us! It runs quickly! Don't you realize my trembling at the arrival of our steamroller?!!

TSAR: Oh, yes!!!

РОДИМЦЇ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКР. НАР. СОЮЗА.

ДО ВІДОМА НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ.

Звертаємо увагу всїх наших Земляків у Злучених Державах і Канадї, що Українська Народна Рада отворила щойно бюро під назвою „Народна Канцелярія" для удїлюваня пояснень і інформацій при зносинах зі старим краєм.

До обсягу дїланя „Народної Канцелярії" належить:

1) Посередничити в пересилцї листів до старого краю. Належитість виносить 25 цнт. (В тій сумі містить ся вже оплата листу до старого краю, оплата листу зі старого краю і оплата листу до посилаючого).

2) Удїлювати інформацій і вишукувати місце побуту кревних або знакомих в старім краю. Належитість на покритє коштів, переписки і оголошеня виносить 50 цнт.

3) Посередничити при пересилцї гроший до старого краю. Гроші пересилають ся через найпевнїйші компанії і по найвисшім курсї.

4) Удїлювати ради і вказівки в справах спадкових, військових і т. п.

Всї листи, чеки, моні-ордери і т. д. просимо виписувати і посилати на адресу: Information Bureau, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

Інформації і ради, які мають значінє для ширшого загалу, будуть стало оголошувані в „Свободі".

„Народна Канцелярія" стоїть в зносинах зі всїми важнїйшими комітетами і товариствами в старім краю.

Просимо відноситись до нас з повним довірєм. Бюро заложене не для зисків, але для охорони наших земляків перед визиском.

Цїлий чистий зиск з доходів бюра призначений на „Фонд визволеня України".

Народна Канцелярія
Української Народної Ради.

НОВИНКИ.

З УГОРЩИНИ.

Угорські часописи доносять, що в Будапештї, столици Угорщини, лїтра солодкого молока коштує 48 сотиків (філєрів). Таку цїну установила управа міста. Є се цїна доволї висока, меньше-більше вдвоє більша ніж була за мирних часів.

З уваги, що до вироблу ґарматних куль недостає в Австро-Угорщинї міди і мосяжу, поодинокі громади жертвують на сю цїль дзвони своїх церков. Богато церков на Угорщинї, а між ними й угро-руських зложило в жертві свої дзвони на ґарматні кулї. Угро-руська церква в Ґаламбоцї дала дзвін, який важив 600 кільоґрамів.

АСЕНТИРУНОК ПСІВ.

В Парижи, столици Франції, і псів асентирують до війни, бо у французькім війську кождий полк має свого пса. В Парижи є канцелярія, до якої приводять псів, котрих оглядають лїкарі і коли признають їх здоровими і „відповідними до військової служби", відправляють їх на поле війни.

КІЛЬКО ВИСТРІЛЮЮТЬ ГРАНАТІВ?

Підчас німецько-французької війни в роках 1870-ім і 1871-ім німецька артилєрія вистріляла 817.000 ґранатів.

Підчас російсько-японської війни Москалї вистріляли 945.000 ґранатів.

А сього року лише за одну добу дня 17-ого липня Французи вистріляли на Німців 300.000 ґранатів. На перевіз тих ґранатів потребували Французи 4.000 возів, а кождий з тих возів тягнуло 6 коний, значить на перевіз амуниції для своєї артилєрії на одну добу потребували Французи 24.000 коний.

СЛИВКИ В СЕРБІЇ.

Сього року дуже зародили сливки в Сербії, але через війну Серби не можуть їх вивозити за границю, як се робили давнїйше і через те цїлий засіб сливок лишає ся у них дома та дуже потанїли. Се принесло сербським властителям сливкових садів великі страти.

СЬВЯЩЕНИК ПОСТРІЛИВ ЕПИСКОПА.

З Вінони, Мінн., доносять: сьвященик Л. Лєсліє виконав дня 27-ого с. м. замах на римсько-католицького епископа дієцезії Вінона, о. Патріка Гефрона. Замаху доконав о. Лєсліє в каплици Ст. Меріс Каледж, стріляючи в епископа з револьвера в часї, як він правив богослуженє. Дві кулї влучили його в околици серця.

Лїкарі сподїваються ся, що рани не є смертельні.

Священик Лєсліє є Француз родом, має 46 лїт, а пробуває з Злучених Державах вже 22 роки. В останних кількох роках він дуже бідував, бо не мав своєї парохії; лише мандрував по сусїдних парохіях та помагав своїм товаришам, виголошуючи проповідї, відправляючи Служби Божі або сповняючи инші чинности. Епископа Гефрона раз-враз просив о парохію, але епископ йому відмовляв. Колиж остаточно рішучо заявив йому, що не дістане вже парохії, сьвященик Лєсліє рішив ся на сей крок розпуки.

Його арештовано і відставлено до вязниці.

ОГОЛОШЕНЯ НАРОДНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ.

Отсим повідомляємо, що хто хоче ще в сїм тижни переслати листи або гроші до краю, нехай стараєсь ся, щоби до четверга були в наших руках.

Послїдні телеграми з Відня доносять, що союзні війска прогнали вже Москалів з повітів: Золочів, Бережани, Підгайці і Бучач. Є надія, що небаром всї повіти східної Галичини будуть освободжені з рук Москалів. Тому вже тепер можна слати листи і гроші до тих повітів, але лише через Австрію.

На вислані гроші пересилаємо банкові посьвідки і повідомляємо про висилку окремим письмом ті особи, до яких гроші зістали вислані. Колиб з якихсь причин гроші не могли бути доручені, будуть вони звернені посилаючому.

Всї чеки, моні ордери і листи адресувати і посилати на адресу:

INFORMATION BUREAU,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Народна Канцелярія
„Укр. Нар. Ради" в Америці.

ІТАЛІЙСЬКА КОРОЛЕВА ОЛЕНА.

Межи чинниками, які рішають про внутрішний і зверхний напрям італійської політики, не найважнійшим, але й певно не без значіня є те, що король Італії Віктор Емануїл найшов собі жінку на чорногорськім дворі короля Микити. Се супружество є досить рідким між королями подружем з любови. В р. 1896 італійський наслідник престола, тоді 27-літний, зустрінув одного разу на виставі штуки у Венеції молоду, високої і гарної постави дівчину, з чорним волосем і матово-білим виглядом лиця, з живими очима, яка йшла зі старшою женщиною, колись також дуже гарною. Ся дівчина зробила на престолонаслідника велике вражінє. Він постарав ся з нею познакомити ся, а що на перешкоді бажань його серця не стояли ніякі політичні згляди, то вскорі відбули ся заручини, а опісля й вінчанє італійського престолонаслідника з Оленою з Чорногори, котра перейшла на католицизм.

Подруже показало ся щасливим, бо було дібране під кождим зглядом. Одною хиба невідповідностю, яка заходить між обома подругами, є ріжниця росту, далеко більша як віку, бо Віктор Емануїл II. є одним з найменьших ростом панующих в Европі, а королева Олена, як згадано, є досить висока. Зрештою між ними обома панує повна згода: демократичний спосіб житя, властивий пануючим зі сабавдської родини, яка тепер панує в Італії, вповні згоджуєть ся з простотою обичаїв і неперецінюванєм панського поведеня королевої Олени, під якої впливом запанували вони на італійськім дворі. Не лише в літній палаті в Раконіжі і в Римі, але і в инших містах Італії, де король має свої резиденції, в яких перебуває по кілька тижнів на рік, не є для мешканців нічим дивним зустрінути на улици на проїзді в отвертім поїзді королївську пару — все разом. Тої згоди серед них не псують відносини до тещі, королевої вдови, знаної дуже в Римі, ані часті відвідини в Римі свояків королевої з Чорногори.

Королева Олена має без сумніву вплив на короля, тому годі того впливу не брати в рахунок при політиці. Королева Олена є наймолодшою донькою короля Микити з Чорногори. Родом Чорногорка, вихованєм, поглядами і переконанями є Московкою. Вихована коштом російського правительства у „Смольнім монастири", в якім виховують ся доньки високої російської шляхти і військових достойників, Олена належить цілою душею до „сфери впливів" Росії. В Росії живуть дві її сестри: Міліца за великим князем Петром Николаєвичем, а друга Анастазія за теперішним начальним вождом і диктатором Росії, за великим князем Николаєм Николаєвичем.

Королева Олена також під многими зглядами пригадує родовиту Московку і цілком не скриває своєї прихильности до Росії. Все те разом взявши, даєть ся сильно відчувати також при укладі межидержавної політики.

РОДИМЦІ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, БО СЕ Є ОДИНОКА І НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ В АМЕРИЦІ!

УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

видані Українською Народною Радою, Джерзи Сіти, Н. Дж.

BOOKS ON THE UKRAINIAN QUESTION TO BE OBTAINED FROM:
THE UKRAINIAN NAT'L COUNCIL,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

THE UKRAINE, reprint of a Lecture Delivered on Ukrainian History and Present-Day Political Problems by Bedwin Sands. London, 1914. (Illustrated).—Net $0.50.

MEMORANDUM on the Ukrainian Question in its National Aspect by Yaroslav Fedortchouk. London, 1914.—Net $0.50.

THE UKRAINE AND THE UKRAINIANS. By Stefan Rudnitsky Ph. D. (With three maps). Jersey City, N. J.—Net $0.25.

THE RUSSIAN PLOT TO SEIZE GALICIA (Austrian Ruthenia) by Vladimir Stepankovsky. Second edition enlarged. (With portraits and maps).—Net $0.25.

КУПУЙТЕ І ШИРІТЬ КНИЖКИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ!

1-ша книжка Бедвіна Сендса п. з. „Україна" — коштує 50 цнт.

2-га книжка Ярослава Федорчука п. з. „Меморіял в українській справі" — коштує 50 цнт.

3-та книжка професора львівського університету д-ра Степана Рудницького п. з. „Україна й Українці" — коштує 25 цнт.

4-та книжка Володимира Степанківського п. з. „Російська змова на загарбанє Галичини" — коштує 25 цнт.

Книжки 1ша, 3-та і 4-та ілюстровані і з картами (мапами), чорними та кольоровими. Розмірно до коштів ціну назначено низку в тій цїли, щоби книжки як найбільше розширити та осьвідомити як найширші круги читаючої по англійськи публики про українську справу.

При замовленю кождої книжки треба додати 5 центів на почту. Книжки можна замовляти для себе і для другого. По одержаню гроший і адрес вишлеть ся сейчас замовлені книжки.

Українці у Злучених Державах і в Канаді! Поможіть Українській Народній Раді в її заходах для так важної загальної української справи!

Замовляйте скоро і як найбільше!

Замовленя треба посилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL COUNCIL,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЗАМОВЛЯЙТЕ УКРАЇНСЬКІ ВІДЗНАКИ НА ПАМЯТКУ ТЕПЕРІШНОЇ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ.

Накладом **Української Народної Ради в Америці**, з осідком в Джерзи Сіти, Н. Дж., появили ся ось такі відзнаки для американських Українців на памятку теперішної европейської війни:

Ся відбитка представляє відзнаку лише в одній чорній красці, бо инакше її тут не можна представити, але в дійсности відзнака є кольорова і представляєть ся так:

По середині є герб галицької України (золотий лев на синім поли), а по боках два прапори: американський та український (також в красках); згори є українська напись: **Жертвам війни 1915**, а під сподом англійська напись: **Ukrainian Relief Fund** (Український Запомоговий Фонд).

Відзнака призначена для ношеня на грудях для кождого Українця і кождої Українки у Злучених Державах.

Одна відзнака коштує 25 цнт., а коли організація або комітет замовляє більшу скількість, то платить за кожду штуку лише 3 ц. (на покритє коштів і пересилки); колиж розпродасть відзнаки по 25 цнт., то має решту вислати до У. Н. Ради на Фонд визволеня України.

Замовленя і переписку висилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL COUNCIL,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОВІ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ В СТАРІМ КРАЮ.

Др. Михайло Лозинський: „Утворенє українського коронного краю в Австрії". Накладом видавництва „Політична бібліотека". 1915. Стор. 75. Зміст: І. Вступ. II. Історичні уваги про Галичину і її прилученє до Австрії. III. Справа поділу Галичини в 1847—1850 р.: 1. Адміністраційні зарядженя в 1847—1848 р. 2. Українська акція. 3. Польська протиакція. 4. Справа поділу Галичини в Державнім Соймі. 5. Галичина в державній конституції з 4. марта 1849. р. і краєва конституція для Галичини з 29. вересня 1850. р. IV. Галичина під польським панованєм 1861—1914. Поділ Галичини на історично-національній основі яко едино правильна підстава нової организації по війні.

Наведена праця д-ра М. Лозинського, видана по німецьки й по українськи, сама говорить про свою актуальність. Зазначимо тільки, що найперше вийшло німецьке виданє, заходом Загальної Української Ради. Українське виданє являєть ся ширшим обробленєм німецького, а саме в українськім виданю автор подав в цілости цілий ряд історичних документів з 1847—1850 рр.

Др. С. Томашівський: „Галичина"; політично-історичний нарис з приводу війни. Накладом видавництва „Політична бібліотека", 1915. Стор. 30. Зміст: А. Край: І. Галичина історична й сучасна. II. Політично-географічне значінє. Б. Історичний огляд: I. Початки політичного житя Західної України. II. Самостійна Галицька держава XI. і XII. в III. Галицько-волинська держава. IV. Боротьбу за Галичину в XIV. в. Галичина під Польщею (1387—1772). Прилученє до Австрії. VI. Галичина яко історичний воєнний терен в середних віках. В. Росія і Галичина.

У своїй праці др. Томашівський вперве виложив свої думки про центральне значінє Галичини в історії України. Тепер ся праця появила ся в окремім виданю по німецьки й по українськи.

М. Михайленко: „Національне питанє в Росії і війна", 1914. Стор. 16. Зміст: Вступ. Національна справа і держава. Національна справа в російській державі. Українська національна справа в російській державі.

М. Михайленко: „Росія й Україна". З приводу теперішної сьвітової війни. 1915. Стор. 48. Зміст: Передмова редакції (стор (3—9). I. Вступ. II. Політика російського уряду супроти України: 1. Від Переяславського договору до повного зруйнованя самостійности України. 2. Російський уряд супроти українського національного відродженя. 3. Українська справа в „конституційній" Росії. III. Українська справа й російське громадянство: 1. Від початку 19-го століття до революції 1905—1906 р. 2. Підчас „конституційної" ери. Додаток: Розвиток польської політичної думки в українській справі. IV. Росія й українська справа в Австрії. V. Українська справа й польсько-російські відносини. VI. Протиукраїнські пляни Росії в теперішній війні. VII. Україна і теперішна війна.

М. Михайленко: „Визвольні манїфести" російського уряду в теперішній війні". 1915. Зміст: Вступ. Манїфест до Поляків. Манїфест до народів Австрії. Манїфест до „російського народу" в Австрії. Російське поступове громадянство на послугах російського уряду. Закінченє.

В отсих трох працях М. Михайленка (псевдонім відомого українського публіциста), виданих партією українських соціялістів-революціонерів, поданий огляд відношеня Росії до України з огляду на теперішну війну. Про повноту огляду говорить показчик змісту.

Іван Бурштинський: „Український народ і його непрошені опікуни".

Під таким заголовком появилась у К. Кроля в Берліні брошура, написана з очевидним знанєм минулих і сучасних наших відносин. Привід до написаня її дала статя в ч. 3. „Місіонаря", в якій нещастя війни приписують ся нашій політиці й релігійному індеферентизмови нашої суспільности, а передівсім її провідників. Проти сеї статі полемізує брошура, побиваючи її сильним словом правди і розкриваючи цїли тих одиниць, котрих навіть час тяжкої національної проби і міри не спиняє нести в суспільність кличі ненависти і роздору.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

**устроює сестрицтво св. Ольги
В СУБОТУ, ДНЯ 4-го ВЕРЕСНЯ 1915
в гали Чеської Народної Будови під ч. 321-325 Іст 73-та ул., Ню Йорк.
Початок точно о год. 7.30 вечером.
Вступ від особи 25 цнт.**

На сей Баль запрашаємо всїх наших чесних Русинів-Українців з Ню Йорку і з околиці. Хто приїде на сей Баль, той не пожалує, бо музика буде першорядна, а галя дуже красна.

За добру услугу ручить
101-103 **Балевий Комітет.**

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ШІКАГО, ІЛЛ. Уряд Бр. св. Димитрія, від. 301, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбуде ся дня 5. вересня с. р. т. є. в неділю о 1-шій годині по Службі Божій в галі під церквою св. О. Николая. Крім справозданя контрольної комісії є инші важні справи до полагодженя, тож прошу всїх явити ся. Також буде ся приймати нових членів до братства і до Укр. Нар. Союза. — Іван Мотлюк, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сій рубриці платить ся по 1 і пів цента за кожде слово за одноразове поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

КОНКУРС.

Парохія гр.-кат. церкви св. О. Николая в Трой, Н. Й. пошукує артисти-маляра до виконаня престола і іконостаса. Зголошеня слати: Trustees of Gr.-Cath. Church, 340 First Str., Troy, N. Y. 100-102

ФАРМА НА ПРОДАЖ, оброблена, 75 акрів, 15 акрів ліса а решта поле і пасовиско; 2 коні, 6 коров, 6 ялівок, 2 свині, кури; дім і нова стайня, всякі знаряди рільничі. Близко гр. кат. церков і польських костелів, в сусідстві фабричних міст і в добрім положеню. Ціна $4.600; при купні $200 а решта на сплату. Голоситись до: Ily Dudar, Box 12, R. 2, Monson, Mass. 102-104

НА ПРОДАЖ ПЕКАРНЯ І ЛОНЧРУМ, в поблизу Ню Йорку, між своїми людьми, одинока в сім місті, бизнес вироблений. Дім на 2 фамілії, велика мурована пекарня, з цілим урядженєм. Стайня, возівня. Всі ті будинки містять ся на лоті величини 100x100. Близших інфомацій уділить: Foreign General Information Bureau, 409 E. 5th St., New York, N. Y. 100-102

НА ПРОДАЖ гарна 150-акрова фарма, помежи містами Албані а Гудсон, стейті Ню Йорк; нові будинки і всі тульса, земля першої кляси. Ціна $2300.00, вплата $1000.00. — Також фарма 75 акрів $1400.00, вплата $700.00. Пишіть на адресу: Box 775, Chatham, N. Y. 101-104

КОПАЛЬНЕЮ ЗОЛОТА Є БЕЗПЕРЕЧНО НАШІ ФАРМИ. Чорна подільська земля. Три рази в році жнива. Вітчина „строберів", винограду та полудневих ярин. Три стації колійові, школа, почта, електричне осьвітленє, трамвай (стріткара) в місци. Біля великого портового міста. Дармо пасовиска і матеріял. Пишіть до: **United States Colonization Co.**, H. Kurdydyk, zawidatel, **Bowers-Hill, Va.** 95—106

РОДИМЦІ! СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

ХТО ХОЧЕ МАТИ свій або своїх родичів портрет на полотні, великий 20x16 цалів, котрий можна мити водою, нехай зголосить ся або напише по інформації і ціну; маємо також портрети Тараса Шевченка на полотні, великі 24x20 ц., ціна один долар. Книжки до читаня, молитвенники, Кобзарі, „Українські Музи", книжки о теперішній війні, календарі і всякі инші. Катальоґ даром. Пишіть на адресу: 76—

RUSKA KNYHARNIA,
im. T. Szewczenka
168 E. 4th St. New York, N. Y

ПОЗІР РОДИМЦІ! Виробляємо ҐЕРДАНЦІ з коралів до годинників з гербом України. Ціна одного ґерданця без годинки 2 доляри, з нікльовим ґарантованим годинником 3 доляри. Маємо також коралики у всяких кольорах, ціна 25 цнт. за один бенч. Адресуйте: **RUSKIJ BAZAR, 168 E. 4th Street, New York, N. Y.** 94—

УКРАЇНЦІ! ЧИТАЙТЕ!

Накладом і коштом Укр. Тов. „Просьвіта" в Ню Йорку, вийшли з друку цікаві книжочки: 1) „ДЕЩО ПРО АВСТРІЙСЬКУ ДЕРЖАВУ". Ся книжка пригадує нам про австрійських цїсарів і їх правлінє з перед кількасот літ аж до послїдного часу, а коштує всего 10 цнт. 2) „ПЕРЕКОТИПОЛЕ", повість (Григорія Квітки). Ся книжка обіймає 70 сторін друку. Коштує всего 15 цнт. Обі разом 25 цнт. з пересилкою. Належитість можна присилати в почтових марках наперед. Канадійських марок не приймає ся. Аґентам, котрі б хотіли занятись розпродажию, даємо значний опуст. Замовленя слати на адресу:

UKRAINIAN KNOWLEDGE SOCIETY,
537 E. 5th St., New York, N. Y.
100-103

Вже вийшла з друку дуже весела оперета в 3-ох діях

ОХ! НЕ ЛЮБИ ДВОХ!

написав Антоній Ів. Нагорянський.

Ся книжка надає ся вповні для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 4 женщини і 8 мущин. — Ціна за прим. 25 цнт., за 12 примірників $2.25.

Шліть замовленя враз з належитостю до:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

для всїх Укр. Товариств, Братств і Сестрицтв в Ню Йорку і Бруклина.

Центральний Комітет до будови Укр. Нар. Дому в Ню Йорку, Н. Й., повідомляє, що третій квартальний мітінґ відбуде ся в четвер дня 2 вересня о 8-мій годині вечер в льокали Укр. Бесіди під ч. 72 Ст. Маркс Плейс (8 ул.) в Ню Йорку. Тож просить ся всі Товариства, Братства і Сестрицтва о висланє своїх делеґатів і також поодинокі члени повинні прибути, бо є дуже важні справи до полагодженя. Українці! Не засипляйте над народною справою безпартійною, бо нам конечно потрібно народної сьвятині в Ню Йорку. — За Уряд: І. Звержанський, предс., Ю. Кузів, кас.; І. Хомінський, секр. фін.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром.
Пишіть на адресу:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

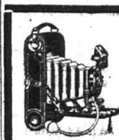
ПОЗІР! ВАЖНЕ! ПОЗІР!

Правда, що Ви шукаєте щастя від давного часу і не можете нігде його найти? Удайтесь до нас, а певно що осягнете щастє без жадних гроший і будете нам за се дуже вдячні. Не чекайте, але пишіть нині до нас і залучіть за 3 цнт. почтову марку на інформації, а ми сейчас Вам усьо порадимо! Пишіть на адресу:

IMPORTING HOUSE,
644 Milwaukee Ave., (Dep.) CHICAGO, ILL.

ПОТРІБНО ЛЮДИЙ до науки голярства, без згляду на їх вік. Місце можете дістати по 4 тижнях. Станьте своїм власним паном і отворіть голярню. По дальші інформації пишіть до Nossokoff Barber School, 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. 84в—

ФАРМИ готові і землї під фарми на легкі сплати тільки у нас найтанше купите! Пишіть до: 66в102
GEO. SENIUTOWICZ & CO.,
648 N. Racine Ave., Chicago, Ill.

Подаю до відома дорогим Родимцям, що я отворив

ФОТОҐРАФІЧНИЙ ЗАКЛАД

під числом 40 Newark Avenue, JERSEY CITY, N. J.
до спілки зі звісним першорядним фотоґрафом В. ПУТКОВСЬКИМ.

Наш фотоґрафічний заклад виконує роботи дуже старанно, тревало і по найдешевших цінах. Хто хоче мати гарний портрет або фотоґрафію свою або цілої родини (пікчери), нехай відвідає наш заклад.

Маю надію, що дорогі Родимці зволять ласкаво поперти свого чоловіка, котрий знова зі своєї сторони буде старати ся вповні задоволити поважаних костумерів. (102в111)

Позістаємо з глубоким поважанєм
С. Міщанський і В. Путковський.

ЦІННИК КНИЖОК,

які можна дістати в друкарни „Свободи":

Листові папери до родини, свояків, знакомих і др. На кождім листі находить ся відповідний віршик прикрашений гарною трикольоровою вінєтою в народних мотивах і три сторінки лініовані до писаня. — Ціна за 15 листів першої серії враз в ковертами для мущин 45 центів. — Ціна за 11 листів другої серії враз в ковертами для женщин 36 центів. — Поодинокий листок коштує 4 центи.

Книжочки платничі для вписуваня місячних вкладок членів до Братств і Товариств, 50 штук	3.50
Метрики хрещеня, шлюбу і смерти, штука	3 цнт.
Поминик за померших	10 цнт.
Листові папери. Листи з вінєтою Т. Шевченка, М. Лисенка, Ів. Франка, Богдана Хмельницького, М. Драгоманова — за штуку	2 цнт.
Книжки для опікунів хорих	1.00
Сьвідоцтва лікарські для хорих членів Братств і Товариств	3 цнт.

МОЛИТВЕННИКИ І КНИЖКИ БОГОСЛУЖЕБНІ ТА РЕЛІҐІЙНІ.

Новий Завіт	2.00
Псалтир	1.00
Бог Надежда Моя, звичайна оправа	1.00
Бог Надежда Моя, кістяна оправа	2.00
Бог Радость Моя, кістяна оправа	1.40
Віночок, для молодїжи, звич. оправа	28
Дорога до неба, скірана оправа	90
Дорога до неба, малий, звичайна оправа	33
Друг Душі, кістяна оправа	1.30
Друг Душі, малий, звич. оправа	50
Горі імієм серця, кіст. оправа	1.10
Горі імієм серця, скірана оправа	1.10
Горі імієм серця, звичайна оправа	34
Хліб Душі, кістяна оправа	1.80
Хліб Душі, звичайна оправа	90
Молитвослов для католицьких людий	1.20
Помилуй нас Боже, для молодїжи, скірана оправа	80
Помилуй нас Боже, звич. оправа	50
Коляди	20
Збірник найкрасших пісень церковних	10
Ангельський хор, часть II.	20
Ангельський хор, часть II.	5

Адреса:
„SVOBODA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА! СКЛИКУЙТЕ ВІЧА В СПРАВІ ВОЄННОЇ ЗАВЕРУХИ! ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ!

ПОЗІР! Одинока школа механіків, шоферів в польській мові. На літо отвираєсь сезон автомобільовий. На що Вам оставати без працї, коли можете заробити $15 до $30 як шофер. Наша школа дає комплетний курс, який тревае 4 тижні. Наука в день або в ночи. Ґарантуємо лайсенси. Кошт $15.

International School of Automobile Engineers, 88-111
147 E. 40th St., New York

ВАЖНА НОВІСТЬ.

КАТАЛЬОҐ ПІД НАЗВОЮ:
„ЗБІРНИК СИЛИ, ЗДОРОВЛЯ І ДОВГОЛІТЯ"

друкований в рідній українській мові, небавом вийде з друку. Вишлемо даром кождому, що пришле свій адрес.

MINNESOTA CHEMICAL MFG. CO.
St. Paul, Minn.

РУСЬКИЙ ЛІЧНИЧИЙ ІНСТИТУТ.
(Старокраєвого християнського лікаря.)

Се лічниче заведенє має вже вироблену славу. Специяльно лічать тут застарілі жолудкові недуги, як також перестудженє, запаленє легких і другі внутрішні недуги, епілепсію і секретні недуги мущин і женщин. Цілковито виличую з ревматизму, пухлини і рак, лишаї і скірні виклади. Ліки виробляють ся під доглядом лікаря і з вибраних зіль привезених зі старого краю. Лікар говорить по руськи. 25—

Інститут отворений що-дня від рана до 7-ої вечером і виключаючи неділї.

Dr. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 East 58th Str., New York, N. Y.
Betw. 1st Ave & Ave A.

ВОЛОСЄ

відросте Вам назад через застосованє наукової методи.
ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН БЕЗПЛАТНО.

До лїченя.

Чи Вам випадає волосє? Чи Ви посивіли зі старости? Чи вони занечищені і дикі? Чи маєте порхлї і чи свербить Вас скіра? Чи Ви є лисі, чи доперва починаєте лисіти?

Коли Ви терпите котру з вимінених недуг, то не зволікайте, але старайтесь запобічи сему. І замовіть собі ілюстровану книжку в руській мові під заг.:

„ПРАВДА О ВОЛОСЮ".

яку написав один з европейських специялістів. Ся книга обнимає слідуючі роздїли:

Чудеса з волосєм. Будова волося і тімени. Причина випаданя волося і лисеня. Як забезпечити здоровий і гарний поріст волося. Спосіб, яким можна відзискати волосє в 6-ох тижнях. Сиве волосє. Борода. Письма з признанями вдоволених пацієнтів.

Третий тиждень.

БЕЗПЛАТНА КУРАЦІЯ.

Шестий тиждень.

Увіряємо Вас, що ваш власний лік званий: Кальвакура запобігає випаданю волося, нищить порхлї і усуває свербленє скіри, зміцняє і спричинює новий поріст волося. За 10 центів сріблом або почтовими марками, вишлемо Вам доларовий лік КАЛЬВАКУРА № 1 враз з висше згаданою книжкою: ПРАВДА О ВОЛОСЮ. Витніть се оголошенє і зашліть до нас враз з своєю докладною адресою, залучаючи 10 центів до: UNION LABORATORY, Box 501, Union, N. Y. 77в—

UNION LABORATORY,
Box 501, UNION, N. Y.

Залучаю 10 цнт. на пересилку і прошу вислати мені сейчас Вашу доларову КАЛЬВАКУРУ № 1. і Вашу книжку: „Правда о волосю".
(Долучіть се до Вашого замовленя).

ПОДАЮ ДО ВІДОМА УКРАЇНСЬКОГО ЗАГАЛУ, ЩО

1) Я є українським християнським лікарем, котрий говорить по українськи;
2) Я лічу медично і хірурґічно недуги як: слабости ушей, носа, горла, очий, легких, серця, жолудка, нирок, виклади шкірні, нервові слабости, гемороїди і секретні недуги мущин і жіночі женщин.
3) Я не є лікарем з медичної клініки або інституту, ані я не зву себе професором, які звичайно роблять бизнес через толмачів (такий титул може хто небудь уживати в Америці і він не має ніякої вартости), але з огляду на мою численну практику в многих шпиталях, я є в силї дати Вам можливо найлїпшу опіку і пораду.
4) Уділяю охотно відповіди на всякі запити кождому, хто до мене зголосить ся або напише: 96—

Dr. JOHN SMITH, Jr., 304 E. 14th St., New York, N. Y.

Офісові години: від 9-ої до 1-ої в пох. і від 6-ої до 8-ої вечер. В неділї: від 9-ої до 2-ої в пох.